

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

КВАЛІФІКАЦІЙНА ВИПУСКНА РОБОТА
МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ
ДІАГНОСТИЧНИХ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ
ОВУЛЯЦІЇ ТА ВАГІТНОСТІ

Виконала: здобувач вищої освіти 5 курсу, групи Ф4А
напряму підготовки (спеціальності)
22 «Охорона здоров'я»,
226 «Фармація, промислова фармація», ОПІ Фармація
Папроцька Тетяна Валеріївна
Керівник: к. фарм. н., доцент Саханда І.В.
Рецензент: д. фарм. н., професор Карпюк У.В.

Київ – 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ У КОНТЕКСТІ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ	6
1.1 Визначення репродуктивного здоров'я жінки та його соціального значення	6
1.2 Соціальні програми та ініціативи, спрямовані на покращення репродуктивного здоров'я жінки в Україні	7
Резюме.....	9
РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВАГІТНОСТІ ТА ОВУЛЯЦІЇ	10
2.1 Види та особливості діагностичних тестів на овуляцію	10
2.2 Види та особливості діагностичних тестів на вагітність	13
Висновки до розділу 2	16
РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ДІАГНОСТИЧНИХ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОВУЛЯЦІЇ ТА ВАГІТНОСТІ	18
3.1 Дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції в аптечних закладах	18
3.2 Дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення вагітності в аптечних закладах	21
3.2 Результати дослідження фізичної та економічної доступності діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності	25
Висновки до розділу 3	28
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30
ДОДАТКИ	35
АНОТАЦІЯ.....	44

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я

КНР – Китайська Народна Республіка

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України

ПП – приватне підприємство

США – Сполучені Штати Америки

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ХГЛ – хоріонічний гонадотропін людини

ЛН – лютеїнізуючий гормон

UNFPA – United Nations Population Fund

ВСТУП

Актуальність теми. Зацікавленість репродуктивним здоров'ям та плануванням сім'ї росте в сучасному суспільстві. З розвитком інформаційних технологій жінки стають більш освіченими та занепокоєними стосовного власного здоров'я, що створює попит на діагностичні тести для визначення овуляції та вагітності. Жінки все частіше виявляють бажання самостійно контролювати власне репродуктивне здоров'я та планувати час настання вагітності. У цьому випадку діагностичні тести стають ефективним інструментом для самостійного моніторингу овуляції та вагітності.

З появою новітніх технологій у галузі медицини, фармації та діагностики виникає необхідність у постійному оновленні асортименту діагностичних тестів. Конкуренція серед виробників тестів теж сприяє розширенню асортименту такого роду тестів задля збільшення представництва на ринку.

Дослідження щодо асортименту різних видів діагностичних тестів представлено в наукових публікаціях Лашенової А.Ю., Макарової О.Є., Кузубової Є.Л., Британової Т.С. та інших.

Зважаючи на вищезазначене, актуальним напрямом є проведення маркетингового дослідження діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності на фармацевтичному ринку України.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є аналіз асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності, які представлені на фармацевтичному ринку України.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні завдання:

- дослідити визначення репродуктивного здоров'я жінки та його соціальне значення;
- дослідити соціальні програми та ініціативи, спрямовані на покращення репродуктивного здоров'я жінки в Україні;
- вивчити види та особливості діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності;

- провести маркетинговий аналіз асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності на ринку України;
- дослідити фізичну та економічну доступність тестів для визначення овуляції та вагітності.

Методи дослідження. У роботі було використано такі методи як логічний – для дослідження нормативно-правової та законодавчої бази з питань репродуктивного здоров'я жінки; методи маркетингового аналізу – для дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності на фармацевтичному ринку України; контент-аналіз, системно-оглядовий та узагальнення.

Новизна та значення одержаних результатів. Проаналізовано сучасний стан асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності на фармацевтичному ринку України. Отримані результати щодо розподілу асортименту, фізичної й економічної доступності досліджуваних тестів будуть корисними в практичній діяльності аптечних закладів та в навчальному процесі кафедр організаційно-економічного профілю.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження викладено на II науково-практичній internet-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охорони здоров'я» (НФАУ, Харків, 19.01.2024).

Публікації. За матеріалами роботи опубліковано 1 тези доповіді: Саханда І.В., Папроцька Т.В. Маркетингове дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності. *Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охорони здоров'я: матеріали II наук.-практ. internet-конф. з міжн. участю, м. Харків, 19 січня. 2024 р. Харків, 2024.*

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота викладена на 45 сторінках машинописного тексту, складається зі вступу, 3 розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (39 найменування, з них 14 кирилицею, 25 латиницею) та 2 додатків.

РОЗДІЛ 1

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ У КОНТЕКСТІ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

1.1 Визначення репродуктивного здоров'я жінки та його соціального значення

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) приймає активну участь у дослідженнях та проєктах в усьому світі, які спрямовані на підвищення обізнаності жінок репродуктивного віку про своє жіноче здоров'я. Таким чином, ВООЗ пропонує наступне визначення для репродуктивного здоров'я – це стан повного фізичного, психічного та соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороби або недуги, у всіх питаннях, що стосуються репродуктивної системи, її процесів та функцій [1].

Репродуктивне здоров'я жінок є важливим фактором для забезпечення загального здоров'я нації. Доступність адекватної та професійної медичної й фармацевтичної допомоги, освіти у сфері репродукції може позитивно впливати на фізичне та психоемоційне здоров'я жінок, а також зменшення ризику виникнення різних захворювань у майбутньому [2, 3]. Планування сім'ї також невід'ємно пов'язано з репродуктивним здоров'ям жінки, що зумовлює необхідність вибору методів контрацепції, планування вагітності та управління ризиками [4].

Позитивним аспектом освіченості жінок у справах репродукції є їхня емансипація, що збільшує можливості для її особистого та професійного розвитку. Розуміння власного репродуктивного здоров'я дозволяє жінкам більше контролювати своє життя [5, 6].

Через проблеми з репродуктивним здоров'ям жінка може почати страждати від депресії. Часто спроби завагітніти, вагітність або народження дитини можуть збільшити ризик появи депресії чи післяпологової депресії. Іноді

жінки не знають, що депресія може бути з таких причин як втрата вагітності або проблеми із самим періодом вагітності [7, 8].

Ще однією важливою причиною, яка може впливати на репродуктивне здоров'я жінки, є безпліддя – це означає неможливість завагітніти після одного року спроб, але якщо жінці більше 35 років, то діагноз безпліддя ставлять після 6 місяців спроб завагітніти. За статистикою близько 10% жінок (6,1 млн) у Сполучених Штатах Америки (США) у віці 15-44 років мають труднощі з настанням або виношуванням вагітності [9, 10].

Для успішного планування вагітності парі необхідно правильно підготуватися, а саме пройти загальне обстеження, здати аналіз крові на гемоглобін, групу крові та інші показники, провести тести на захворювання, які передаються статевим шляхом, бути фізично активними, виключити із життя паління, наркотики та алкоголь, також можливий прийом вітамінів для майбутнього здоров'я дитини і т. д. [9, 11, 12].

1.2 Соціальні програми та ініціативи, спрямовані на покращення репродуктивного здоров'я жінки в Україні

Основним завданням держави та системи охорони здоров'я є забезпечення здоров'я та добробуту громадян на національному рівні. Це включає в себе широкий спектр функцій та завдань, які спрямовані на збереження та поліпшення фізичного та психологічного здоров'я населення. Одним із напрямків, яким займається держава та різні всесвітні чи місцеві організації є розповсюдження інформації про репродуктивне здоров'я жінки або чоловіка [13, 14].

Далі наведено приклади таких програм, які успішно впроваджувалися або впроваджуються в Україні:

1. *Україно-Швейцарська Програма «Здоров'я матері та дитини» (1997-2015 рр.)* – за весь час діяльності програми було впроваджено сучасні підходи та інструменти для надання якісної медичної допомоги матерям та дітям у таких регіонах як Вінницька, Волинська, Івано-Франківська області та Автономна

Республіка Крим. Програма мала на меті зменшення материнської та дитячої смертності, підвищення обізнаності про репродуктивне здоров'я та планування сім'ї. Всього за період дії програми в Україні було витрачено 22 млн швейцарських франків [15].

2. *United Nations Population Fund (UNFPA), фонд Організації Об'єднаних Націй* – головною місією є зробити так, щоб кожна вагітність жінки була бажаною, пологи безпечними і щоб кожна молода людина могла реалізувати свій потенціал [16, 17].

3. *Комплексна програма «Здоров'я нації» (2022-2024 рр.)* – основною метою Програми є поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення, підвищення якості та ефективності медичної допомоги, доступності отримання медичних послуг, забезпечення соціальної справедливості і прав громадян на охорону здоров'я [18].

4. *Програма «Планування сім'ї та репродуктивне здоров'я» (2016-2021 рр.)* – ця програма виконувалась Міністерством охорони здоров'я (МОЗ) України та мала на меті забезпечення доступу населення до сучасних методів контрацепції та покращення якості послуг у галузі репродуктивного здоров'я [19].

5. *Програма АМР США «Здоров'я жінок України»* – проєкт реалізувався USAID в Україні та був спрямований на зменшення материнської та дитячої смертності, поліпшення якості послуг у галузі акушерства та надання інформації щодо сімейного планування [20].

Ці та безліч інших програм прагнуть забезпечити доступність жінок до якісної медичної допомоги, підвищити обізнаність щодо репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також сприяти покращенню загального стану репродуктивного здоров'я жінок в Україні.

В Україні наказом МОЗ України від 21.01.2014 р. № 59 «Про затвердження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї» було затверджено Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої)

медичної допомоги «Планування сім'ї». Метою протоколу є надання комплексної кваліфікованої медичної допомоги з питань планування сім'ї та використання методів контрацепції, підвищення якості та ефективності послуг з планування сім'ї [21].

Протокол має 7 розділів, а саме I – паспортна частина, II – загальна частина, III – основна частина, IV – опис етапів медичної допомоги, V – ресурсне забезпечення виконання протоколу, VI – індикатори якості медичної допомоги та VII – перелік літератури. У протоколі є докладний опис різних варіантів контрацепції для жінок та чоловіків, а також про екстрену контрацепцію [21].

Усі вищеперераховані програми, проєкти та рекомендації дають можливість жінкам більше дізнаватися та піклуватися про своє репродуктивне здоров'я.

Резюме

Відповідно до визначення ВООЗ репродуктивне здоров'я є станом повного фізичного, психічного та соціального благополуччя, а не лише відсутністю хвороби або недуги, у всіх питаннях, що стосуються репродуктивної системи, її процесів та функцій. Репродуктивне здоров'я жінок є важливим фактором для забезпечення загального здоров'я нації. Доступність адекватної та професійної медичної й фармацевтичної допомоги, освіти у сфері репродукції може позитивно впливати на фізичне та психоемоційне здоров'я жінок, а також зменшення ризику виникнення різних захворювань у майбутньому.

Держава та різні організації приймають активну участь у різноманітних програмах та проєктах, які допомагають жінкам отримати доступ до якісної медичної допомоги, підвищити обізнаність щодо репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також сприяють покращенню загального стану репродуктивного здоров'я жінок в Україні. Державою було розроблено Клінічний протокол щодо планування сім'ї, за допомогою якого лікар зможе обрати найоптимальніший варіант контрацепції для сімейних пар.

РОЗДІЛ 2
ХАРАКТЕРИСТИКА ДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДІВ,
ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ
ВАГІТНОСТІ ТА ОВУЛЯЦІЇ

2.1 Види та особливості діагностичних тестів на овуляцію

Діагностичні тести для визначення настання овуляції є важливою складовою у плануванні майбутньої вагітності жінки, або з метою контролю свого репродуктивного здоров'я. У табл. 2.1 представлено деякі основні аспекти використання тестів для овуляції.

Таблиця 2.1

Основні аспекти використання жінками діагностичних тестів для визначення періоду настання овуляції

№	Назва аспекту	Характеристика аспекту	Джерело інформації
1	2	3	4
1	Планування вагітності	Визначення часу овуляції є ключовим аспектом для пар, які планують вагітність. Оскільки сприятливий період для зачаття дуже короткий, то необхідно знати точний момент овуляції, що допомагає збільшити шанси на успішне зачаття.	[22, 23]
2	Контроль методів контрацепції	Для пар, які не планують вагітність, знання періоду овуляції допомагає ефективно використовувати методи контрацепції.	[24, 25]

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4
3	Моніторинг здоров'я жінки	Регулярний моніторинг овуляції може бути індикатором здоров'я жінки. Регулярний цикл овуляції може свідчити про нормальну функцію яєчників і гормональний баланс жінки.	[26]
4	Виявлення порушень репродуктивного здоров'я	Порушення овуляції може призводити до невдалих спроб зачаття. Моніторинг цього процесу за допомогою тестів допомагає виявити можливі проблеми та швидше звернутися за медичною допомогою в разі такої необхідності.	[27]
5	Оптимальне використання часу та ресурсів	Знання настання часу овуляції дозволяє ефективно використовувати час і ресурси медичних працівників при лікуванні захворювань, пов'язаних із репродуктивним здоров'ям.	[22, 23, 26]
6	Самосвідомість та самостійний контроль	Використання тестів для визначення овуляції дає жінкам відчуття контролю над їхнім репродуктивним здоров'ям.	[22, 23]

Загалом тести для визначення овуляції є корисним інструментом для жінок, які мають різні репродуктивні цілі, включаючи планування вагітності та контроль методів контрацепції, а також для виявлення можливих проблем із репродуктивним здоров'ям [28].

Існує кілька видів діагностичних тестів для визначення періоду овуляції, які допомагають жінкам визначити оптимальний час для зачаття або уникнення вагітності. Ось деякі основні види тестів та їх особливості:

1. *Тестові смужки для визначення рівня лютеїнізуючого гормону (LH)* – LH виробляється яєчниками та сигналізує про приблизний момент настання овуляції. Тестові смужки заміряють рівень LH в сечі. Зазвичай, рівень LH значно зростає за 24-48 години перед овуляцією. Такі тести можуть допомогти визначити оптимальний час для зачаття [29].

2. *Термометри для вимірювання базальної температури тіла* – цей метод включає вимірювання температури тіла щоранку перед тим, як жінка встає з ліжка. Так як під час овуляції тіло виділяє гормон прогестерон, що підвищує температуру тіла. Зміни в температурі можуть служити індикатором овуляції.

3. *Тестові смужки для визначення рівня естрогену* – рівень естрогену збільшується перед овуляцією, такі тестові смужки допоможуть визначити оптимальний час для зачаття [30].

4. *Мікроскоп для аналізу слизу шийки матки* – зміна консистенції та вигляду цервікального слизу може також свідчити про приблизний момент настання овуляції. Під час овуляції слиз стає прозорим і схожим на яєчний білок.

5. *Електронні пристрої для визначення овуляції* – існують електронні пристрої, які здійснюють моніторинг рівня різних гормонів у сечі та інших показників для точного прогнозування овуляції.

Наприклад, американська компанія Clearblue® випускає монітор фертильності з сенсорним екраном, який відстежує та збирає інформацію про фертильність жінки (рис. 2.1). Він може контролювати 2 ключові гормони фертильності (естроген та LH). Цей пристрій зчитує аналіз сечі, щоб точно відстежувати особистий рівень гормонів жінки. Пристрій може повідомляти коли необхідно провести аналіз сечі та при необхідності встановити будильник. Також у календарі можна записувати, коли відбулася менструація та статевий акт [31].

6. *Математичний метод за допомогою календаря овуляції* – деякі жінки використовують календарний метод для визначення періоду овуляції, вираховуючи середній цикл та віднімаючи приблизно 14 днів перед очікуваною датою початку наступної менструації. Також існують мобільні додатки, за допомогою яких можна визначити овуляцію. Для цього жінка вносить всі необхідні дані (дата початку менструації, тривалість циклу) та програма самостійно вираховує дату настання овуляції [32].

Рис. 2.1 Clearblue® Fertility Monitor із сенсорним екраном для визначення найбільш оптимального фертильного періоду жінки [31]

Деякі жінки можуть використовувати комбінацію декількох методів для більш точного визначення овуляції. Варто зазначити, що жоден метод не є абсолютно ідеальним та на результати можуть впливати різноманітні фактори [33].

2.2 Види та особливості діагностичних тестів на вагітність

Вагітність є найважливішим періодом у житті багатьох жінок і визначення цього стану на ранніх стадіях є критично важливим для забезпечення здоров'я як

майбутньої матері, так і плода. Використання такого виду тестів є першим кроком жінки до планування вагітності та майбутнього її введення лікарем-гінекологом у жіночій консультації закладу охорони здоров'я [34]. У табл. 2.2 наведено основні аспекти необхідності використання такого роду тестів.

Таблиця 2.2

Основні аспекти використання жінками діагностичних тестів для визначення вагітності

№	Назва аспекту	Характеристика аспекту	Джерело інформації
1	2	3	4
1	Визначення настання вагітності	Тести на визначення хоріонічного гонадотропіну людини (ХГЛ) є одними з найефективніших засобів визначення настання вагітності. Вони допомагають жінкам вчасно встановити наявність або відсутність вагітності.	[34, 35]
2	Планування сім'ї	Для тих пар, що планують стати батьками, позитивний результат тесту може бути сигналом до початку обговорення питань, пов'язаних із плануванням сім'ї, а також забезпечує можливість для здорового та безпечного початку вагітності.	[22, 23]
3	Правильна медична допомога	Підтверджена вагітність дає можливість лікарям вчасно почати надавати необхідну медичну допомогу та поради з ведення вагітності.	[34]

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4
4	Захист здоров'я матері та плода	Раннє визначення вагітності дозволяє розпочати заходи для збереження здоров'я матері та плода. Первинний догляд за вагітною жінкою може зменшити ризик ускладнень у майбутньому.	[34]
5	Ментальне здоров'я жінки	Для багатьох жінок важливо підготуватися до материнства психологічно, тому жінка може вчасно звернутися за допомогою до рідних чи спеціалістів даного профілю.	[36]
6	Ефективне використання ресурсів	Визначення вагітності дозволяє ефективно використовувати медичні ресурси (час лікарів, обладнання та лікарські засоби).	[34]

Правильне використання тестів на вагітність дає можливість з точністю на 99% визначити настання вагітності. Основним принципом роботи таких тестів є пошук рівня ХГЛ, який піднімається в організмі жінки лише під час вагітності. Всього існує два основних типи тестів на вагітність – аналіз сечі та крові. Найчастіше жінки обирають метод визначення вагітності за допомогою тестів, які можна зробити вдома та придбати в аптеці без рецепта лікаря [37].

Загалом розрізняють декілька типів тестів:

1. *Тест на вагітність з використанням смужки (тест-смужка, тест-касета, тест струменевий)* – тест містить спеціальний хімічний реагент, який реагує на наявність гормону ХГЛ, який виробляється організмом жінки тільки під час вагітності.

2. *Електронні тести на вагітність* – схожі з тест-смужками, але мають електронний дисплей для відображення результату. Деякі можуть показувати приблизний термін вагітності (рис. 2.2) [38].

Рис. 2.2 Clearblue® тест на вагітність з індикатором тижня вагітності [38]

3. *Аналіз крові на визначення ХГЛ* – це найбільш точний метод для визначення вагітності, але потребує лабораторного взяття аналізу.

4. *Ультразвукове дослідження* – дає можливість підтвердити вагітність та визначити кількість та розташування плоду чи плодів при багатоплідній вагітності, а також попередити настання позаматкової вагітності.

Кожен із цих типів тестів має свої переваги та обмеження, і вибір конкретного тесту може залежати від індивідуальних особливостей жінки та мети застосування такого тесту [37].

Висновки до другого розділу

1. За результатами аналізу літературних джерел визначено основні аспекти щодо використання жінками діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності, такі як планування вагітності, контроль методів контрацепції, моніторинг здоров'я жінки, виявлення порушень репродуктивного здоров'я, планування сім'ї, захист здоров'я матері та плода, ментальне здоров'я жінки та інші.

2. Встановлено, що для визначення овуляції використовуються 6 основних видів тестів: тест-смужки для визначення ЛН в сечі, термометри для вимірювання базальної температури, тест-смужки для визначення рівня

естрогену, мікроскоп для аналізу слизу шийки матки, електронні пристрої для визначення овуляції та математичний метод за допомогою календаря овуляції.

3. Проведений аналіз методів діагностики настання вагітності виявив, що найчастіше використовують тест на вагітність із використанням смужки (тест-смужка, тест-касета, тест струменевий), електронні тести на вагітність, аналіз крові на визначення ХГЛ та ультразвукове дослідження.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ДІАГНОСТИЧНИХ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОВУЛЯЦІЇ ТА ВАГІТНОСТІ

3.1 Дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції в аптечних закладах

На першому етапі дослідження було проведено аналіз асортименту діагностичних тестів для визначення овуляції на фармацевтичному ринку України. Під час дослідження були використані дані українського агрегатора tabletki.ua. На сайті було обрано такі категорії як «Каталог товарів», «Медичні вироби», «Діагностичні тести», «Тести для визначення овуляції». Станом на 14.12.2023 всього на сайті було представлено 12 результатів по запиті «Тести для визначення овуляції» [39].

Надалі було проаналізовано країну походження бренду діагностичних тестів для визначення овуляції. Загалом на ринку присутні тільки 3 країни: Україна – 9 тестів (75,0% від загальної кількості), Німеччина – 2 тести (16,6%) та Китайська Народна Республіка – 1 тест (8,4%).

Наступним етапом стало дослідження фірм-виробників діагностичних тестів для визначення овуляції. Загалом на ринку є 8 фірм, а саме, українські виробники – 5 фірм (62,5% від загальної кількості), Німеччина – 2 фірми (25,0%) та Китайська Народна Республіка – 1 фірма (12,5%). Найбільша кількість тестів вітчизняного виробника була у фірми ТОВ «Долфі Україна» – 3 тести (25,0% від загальної кількості), у ТОВ «МедБіоАльянс» та ТОВ «Фармаско» по 2 діагностичних тести та ПП «Бест Фарма», ТОВ «Теспро» представлені тільки 1 діагностичним тестом на овуляцію (рис. 3.1).

Аналіз тестів для визначення овуляції за його видами виявив, що більше виробляється саме тестів у вигляді смужок (тест-смужка) – 10 (83,3% від загальної кількості), а струменеві тести представлені тільки 2 тестами (16,8%),

які виробляються вітчизняною фірмою-виробником ТОВ «Долфі Україна» (рис. 3.2).

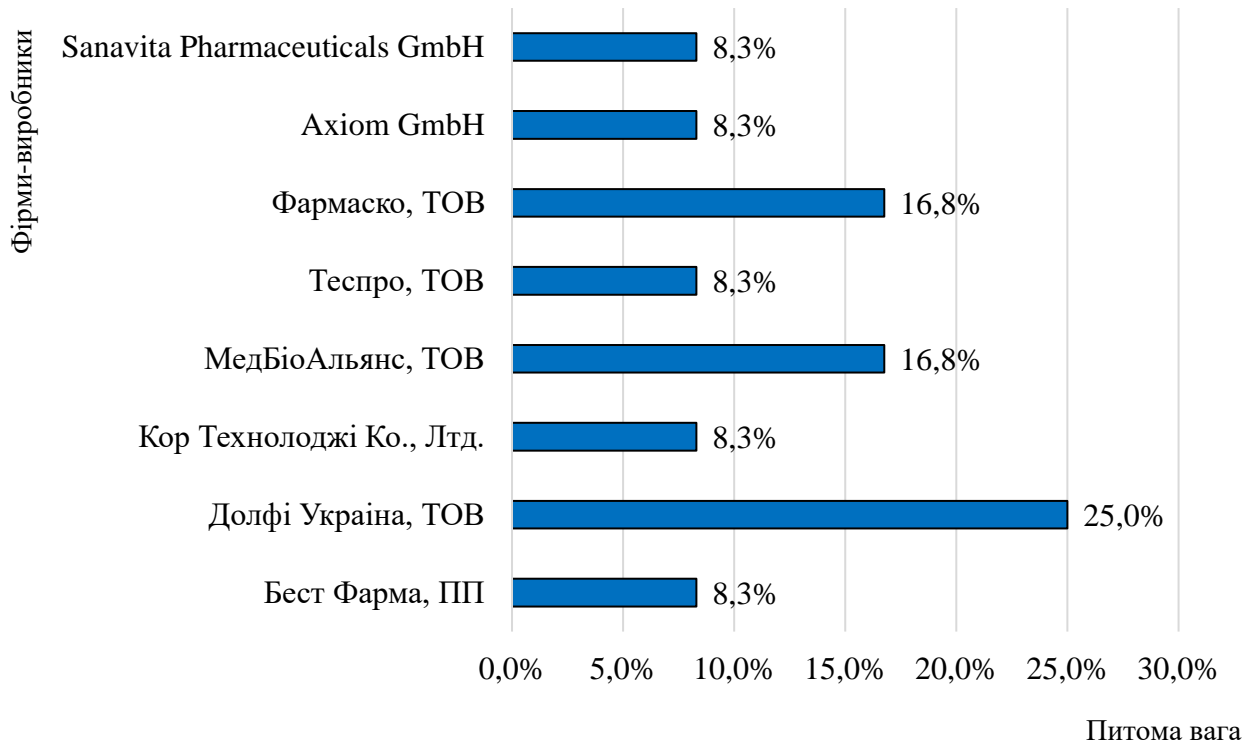

Рис. 3.1 Співвідношення діагностичних тестів для визначення овуляції за фірмами-виробниками

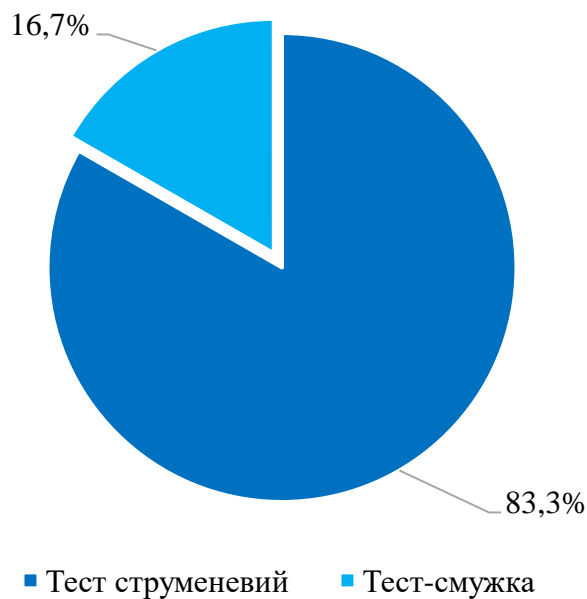

Рис. 3.2 Питома вага різновидів діагностичних тестів для визначення овуляції на ринку України

Надалі тести, що вивчалися, були розподілені за брендами фірм-виробників, так як споживачі розпізнають та асоціюють продукцію з конкретною компанією, або брендом. Результати розподілу представлені на рис. 3.3.

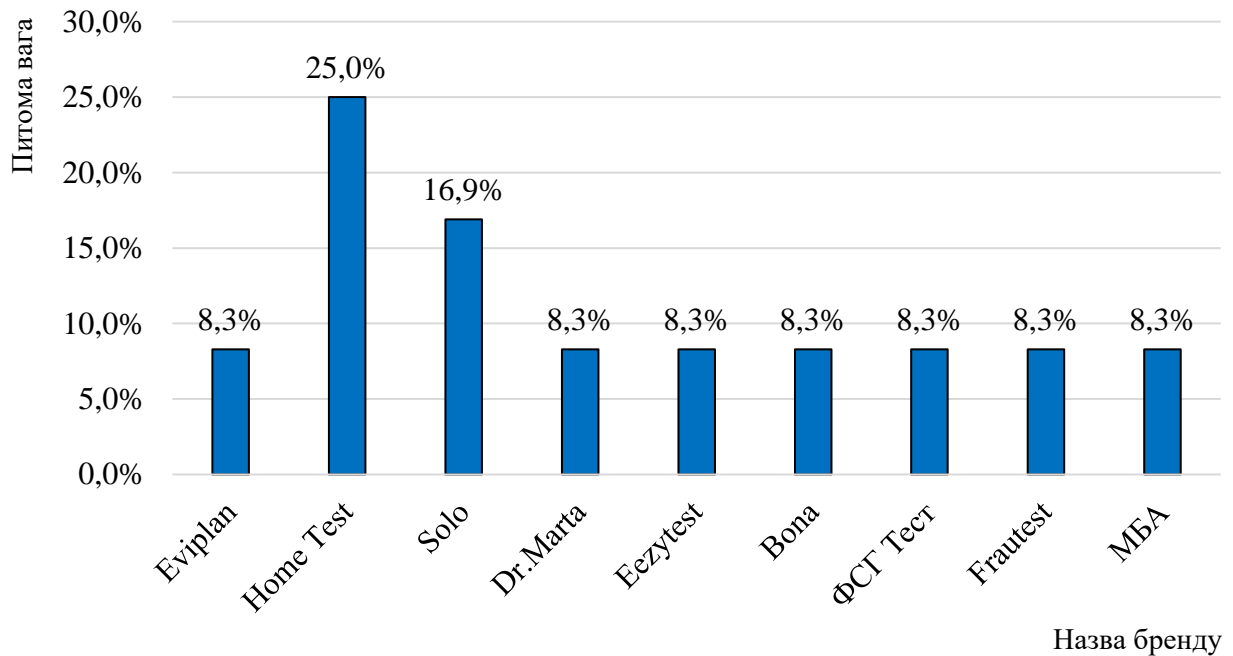

Рис. 3.3 Співвідношення діагностичних тестів для визначення овуляції за назвою бренду фірм-виробників

Найбільше тестів є у бренду «Home Test» – 3 тести (25,0% від загальної кількості) фірми-виробника ТОВ «Долфі Україна», бренд «Solo» представлено 2 тестами (16,9%), а всі інші бренди мають тільки по 1 тесту (рис. 3.3).

Варто зазначити, що з досліджуваних тестів було 3 набори, у комплектацію яких входило 5 тестів для визначення овуляції та 1 тест для визначення вагітності. Усі ці набори були у різних фірм-виробників, таких як «Sanavita Pharmaceuticals GmbH» (Німеччина), ТОВ «Долфі Україна» (Україна) та ТОВ «Фармаско» (Україна).

Усі діагностичні тести для визначення овуляції мають свою чутливість від 15 мМО/мл до 30 мМО/мл, але у 2-х фірм-виробників ТОВ «Фармаско» та ПП «Бест Фарма» на сайті tabletki.ua не вказана така інформація.

3.2 Дослідження асортименту діагностичних тестів для визначення вагітності в аптечних закладах

На наступному етапі дослідження було проаналізовано ринок діагностичних тестів для визначення вагітності на сайті tabletki.ua, де було обрано такі категорії як «Каталог товарів», «Медичні вироби», «Діагностичні тести», «Тести для визначення вагітності». Станом на 14.12.2023 всього на сайті було представлено 73 результати по запиті «Тести для визначення вагітності» [39].

Було проаналізовано країни походження фірм-виробників досліджуваних тестів. Результати аналізу виявили, що більше половини (61,6%, 45 тестів) від загальної кількості тестів на вагітність на ринку України є вітчизняного виробника. П'яту частину (15,1%, 11 тестів) ринку займають діагностичні тести німецьких фірм-виробників. Найменшу кількість тестів (2,8%, 2 тести) постачають із США. Результати аналізу представлено на рис. 3.4.

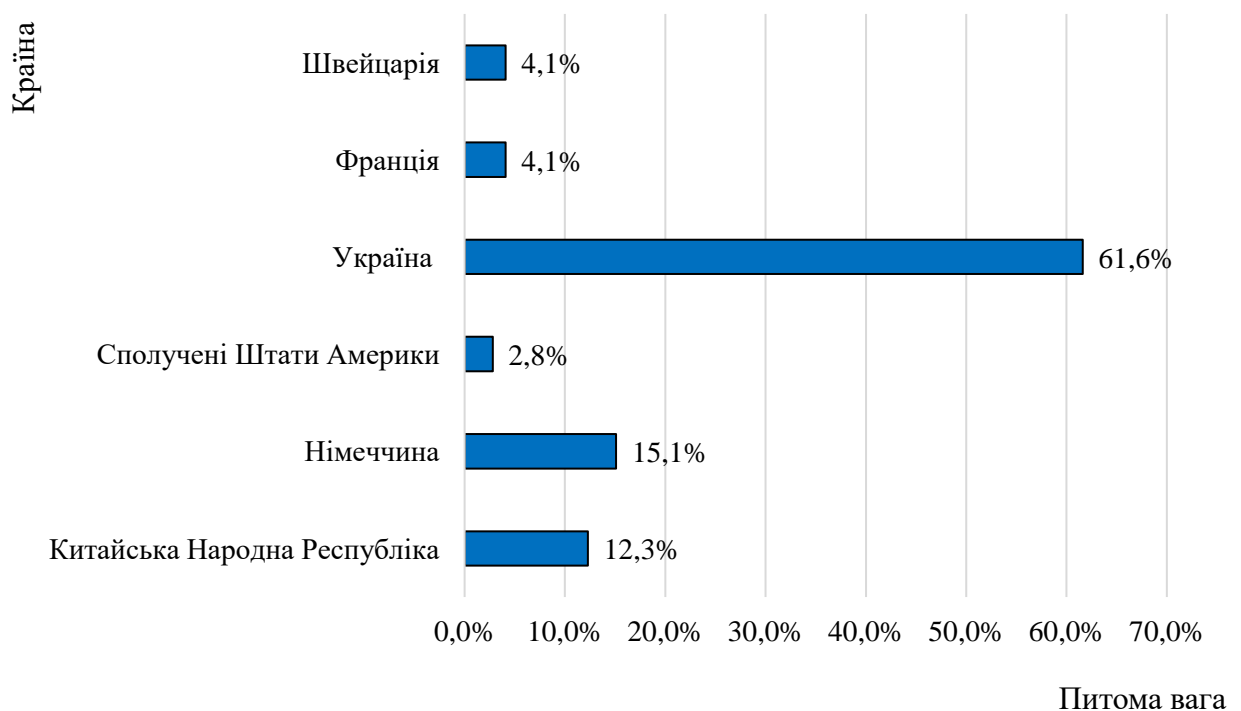

Рис. 3.4 Співвідношення діагностичних тестів для визначення вагітності за країнами походження фірм-виробників

Наступним етапом стало дослідження питомої ваги фірм-виробників на ринку України. Виявлено, що майже половина фірм-виробників є вітчизняними (43,8%, 7 фірм від загальної кількості). Друге місце займає Німеччина (18,8%, 3 фірми) та третє місце поділяють Китайська Народна Республіка (КНР) та Франція – 12,5%, по 2 фірми-виробника відповідно. Найбільший асортимент тестів для визначення вагітності представлено фірмою ТОВ «Долфі Україна» – 13 тестів (28,8% від загальної кількості тестів вітчизняного виробника). Результати дослідження наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Перелік фірм-виробників діагностичних тестів для визначення вагітності на ринку України (станом на 14.12.2023)

№	Країна	Фірма-виробник	К-ть тестів	Співвідношення до загальної к-ті фірм-виробників, %
1	Україна	ТОВ «Долфі Україна»	13	43,8
2		ТОВ «Тетафарм»	10	
3		ТОВ «Фармаско»	7	
4		ТОВ «Теспро»	6	
5		ПП «Бест Фарма»	5	
6		ТОВ «Красота та Здоров'я»	2	
7		ТОВ «Синетез»	2	
8	Німеччина	Axiom GmbH	4	18,8
9		Beromed GmbH Hospital Products	4	
10		Хелм Фармасьютікалс ГмбХ	3	
11	КНР	Кор Технолоджи Ко., Лтд.	5	12,5
12		Innovita biological technology co.ltd	4	
13	Франція	Veda.lab	2	12,5
14		Laboratoires Innotech Internaciona	1	
15	Швейцарія	Delta Medical Promotions AG	3	6,2
16	США	Atlas Link Inc.	2	6,2
Усього			73	100

Аналіз асортименту брендів тестів для визначення вагітності на ринку України встановив, що загалом на сайті було представлено 27 брендів від різних фірм-виробників. Найбільша кількість брендів є у вітчизняних фірм-виробників, а саме ТОВ «Долфі Україна» (4 бренди, 14,9% від зальної кількості), ТОВ «Тетафарм» та ТОВ «Фармаско» (по 3 бренди, 11,1% відповідно). Результати дослідження наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

**Перелік брендів діагностичних тестів для визначення вагітності
на ринку України (станом на 14.12.2023)**

№	Фірма-виробник	Бренд	К-ть тестів	Співвідношення до загальної к-ті брендів, %
1	2	3	4	5
1	ТОВ «Долфі Україна»	Baby test	4	14,9
2		Home Test	3	
3		Express Test	3	
4		АнгелМед	3	
5	ТОВ «Тетафарм»	Teta	5	11,1
6		Tabula Vita	3	
7		San Farma	2	
8	ТОВ «Фармаско»	Secret	5	11,1
9		Duet	1	
10		Ultra	1	
11	ТОВ «Теспро»	Ultimate	4	7,4
12		Bona	2	
13	ПП «Бест Фарма»	Eazytest	5	3,7
14	ТОВ «Красота та Здоров'я»	Enjee	2	3,7
15	ТОВ «Синетез»	Family	1	7,4
16		Clever Girl	1	
17	Axiom GmbH	Frautest	4	3,7
18	Beromed GmbH Hospital	MamaTest	3	7,4
19	Products	Mamacheck	1	
20	Хелм Фармасьютікалс ГмбХ	Evitest	3	3,7

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5
21	Кор Технолоджі Ко., Лтд.	Dr.Marta	4	7,4
22		My Test	1	
23	Innovita biological technology co.ltd	Innovita	4	3,7
24	Veda.lab	Babycheck	2	3,7
25	Laboratoires Innotech Internaciona	ББ тест	1	3,7
26	Delta Medical Promotions AG	Alpe	3	3,7
27	Atlas Link Inc.	АйТест	2	3,7
Усього			73	100

Аналіз тестів для визначення вагітності за його видами виявив, що більше виробляється тестів саме у вигляді смужок (тест-смужка) – 54 (73,9% від загальної кількості), а струменеві тести представлені 15 тестами (20,5%). Також на ринку присутні такі варіанти тестів, як тест-піпетка та тест-касета (рис. 3.5). Тест-піпетку виробляє тільки одна фірма виробник – Ахіом GmbH (Німеччина).

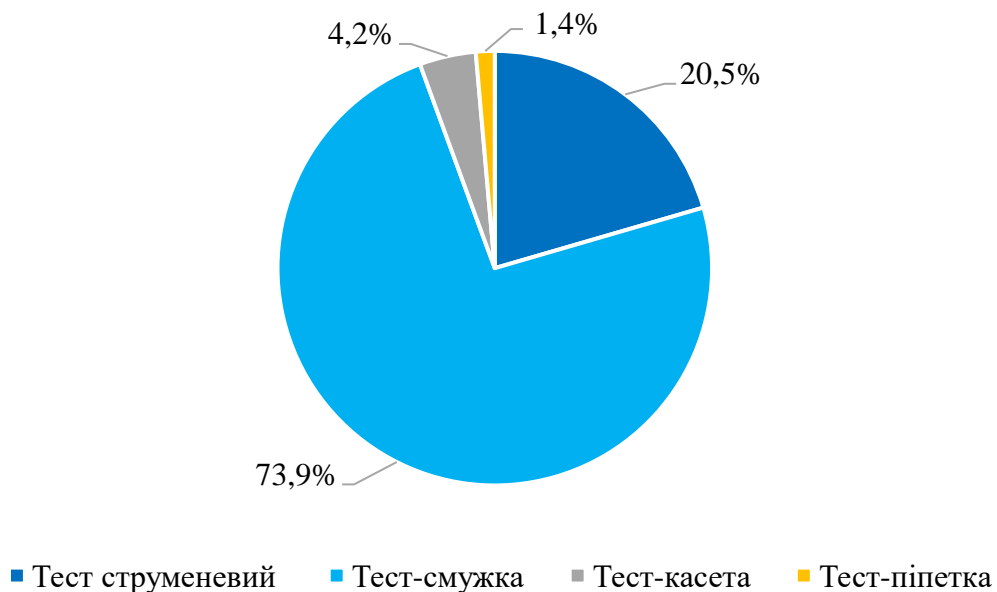

Рис. 3.5 Питома вага різновидів діагностичних тестів для визначення вагітності на ринку України

Усі діагностичні тести для визначення вагітності мають свою чутливість від 10 мМО/мл до 25 мМО/мл. На вітчизняному ринку присутня найбільша кількість тестів саме з чутливістю 10 мМО/мл – 44 тести (60,3% від загальної кількості), а на другому місці за кількістю є тести з чутливістю 25 мМО/мл – 17 тестів (23,3%). Найменший асортимент кількості тестів для вагітності – з чутливістю 15 мМО/мл (4 тести, 5,5%).

3.3 Результати дослідження фізичної та економічної доступності діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності

Забезпечення доступності медичних виробів є ключовою умовою для повного охоплення населення медичними та фармацевтичними послугами, а також надання висококваліфікованої медичної допомоги. Фізична та економічна доступність стають суттєвими передумовами для досягнення оптимальних результатів лікування пацієнтів. Швидка інфляція та зростання цін на товари, у тому числі і на медичні вироби, є серйозною проблемою, особливо в тих випадках, коли пацієнти мають самостійно купувати за повну вартість медичні вироби, наприклад у разі необхідності діагностики настання моменту овуляції або вагітності.

Аналіз фізичної та економічної доступності діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності проводився за допомогою агрегатора tabletki.ua, що дало змогу визначити наявність тестів у аптеках, а також вирахувати середню вартість кожного з діагностичних тестів [39]. Для визначення фізичної доступності діагностичних тестів було визначено 4 категорії: I – низька доступність (наявні у менше 25% аптек), II – помірна доступність (наявні у 26-50% аптек), III – середня доступність (наявні у 51-75% аптек) та IV – висока доступність (наявні у понад 75% аптек).

На першому етапі дослідження було розраховано фізичну доступність діагностичних тестів для визначення овуляції. Більше всього в аптеках є в наявності набір тестів Eviplan для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1

штука) – 1049 аптечних закладів, на другому місці за фізичною доступністю теж набір тестів, але вже бренду Solo Mini №5 – 867 аптек та третє місце у струменевого тесту Home Test – 492 аптеки. Результати представлені на рис. 3.6.

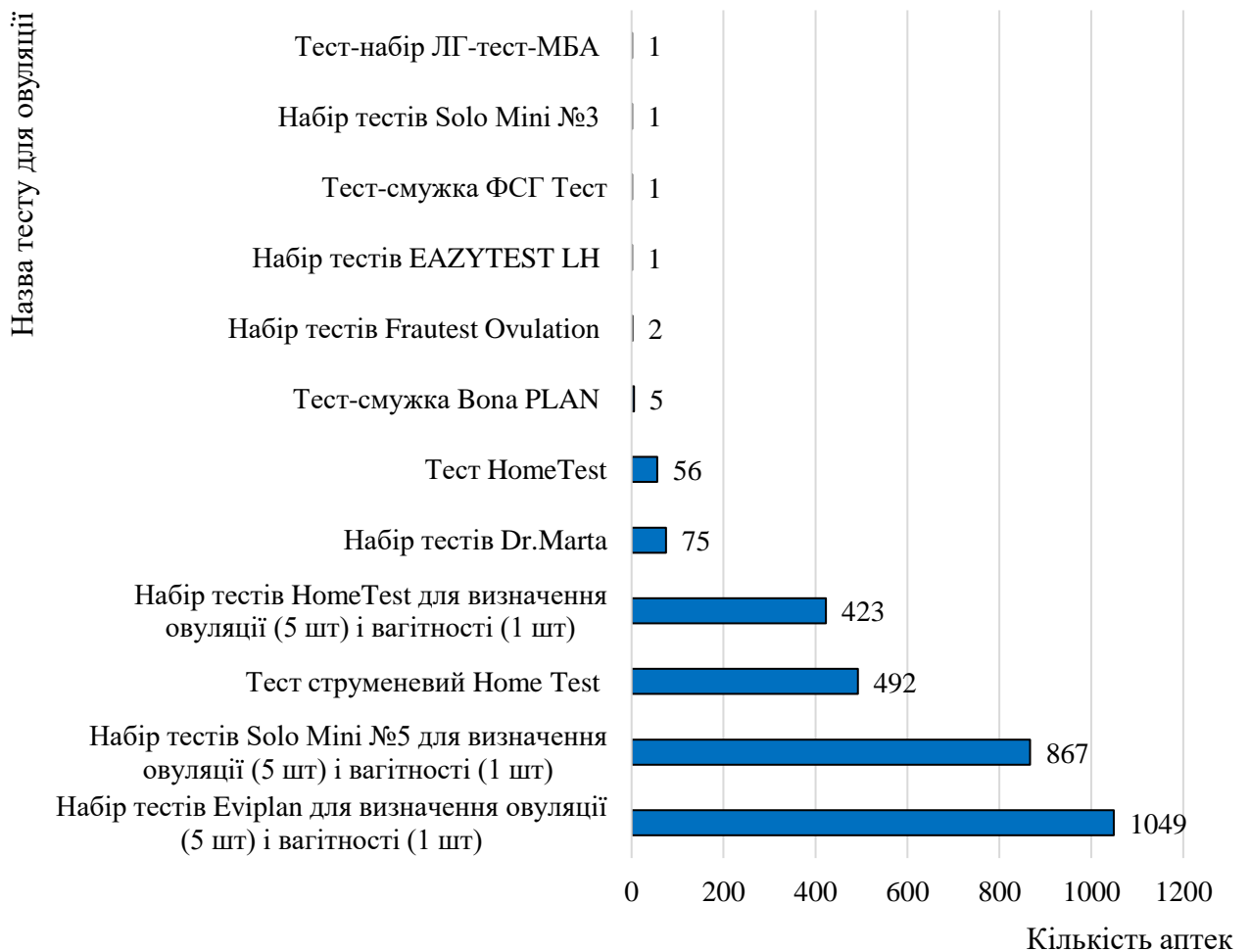

Рис. 3.6 Фізична доступність діагностичних тестів для визначення овуляції

Аналіз фізичної доступності діагностичних тестів для визначення овуляції виявив, що найчастіше у аптеках зустрічається Тест-смужка Evitest One для визначення вагітності – 1153 аптеки, на другому місці Тест-смужка Evitest Plus для визначення вагітності – 1139 аптек та на третьому місці Тест-смужка Ultra для визначення вагітності – 1063 аптеки. Такий тест як Тест-смужка Frautest Double control для визначення вагітності не був представлений у жодному аптечному закладі.

Наступним етапом дослідження стало визначення економічної доступності діагностичних тестів для визначення овуляції. Результати аналізу виявили, що

найдорожчими є набори для визначення овуляції та вагітності, так як до них входить 6 тестів (5 тестів для визначення овуляції та 1 тест для визначення вагітності). Результати дослідження представлені на рис. 3.7.

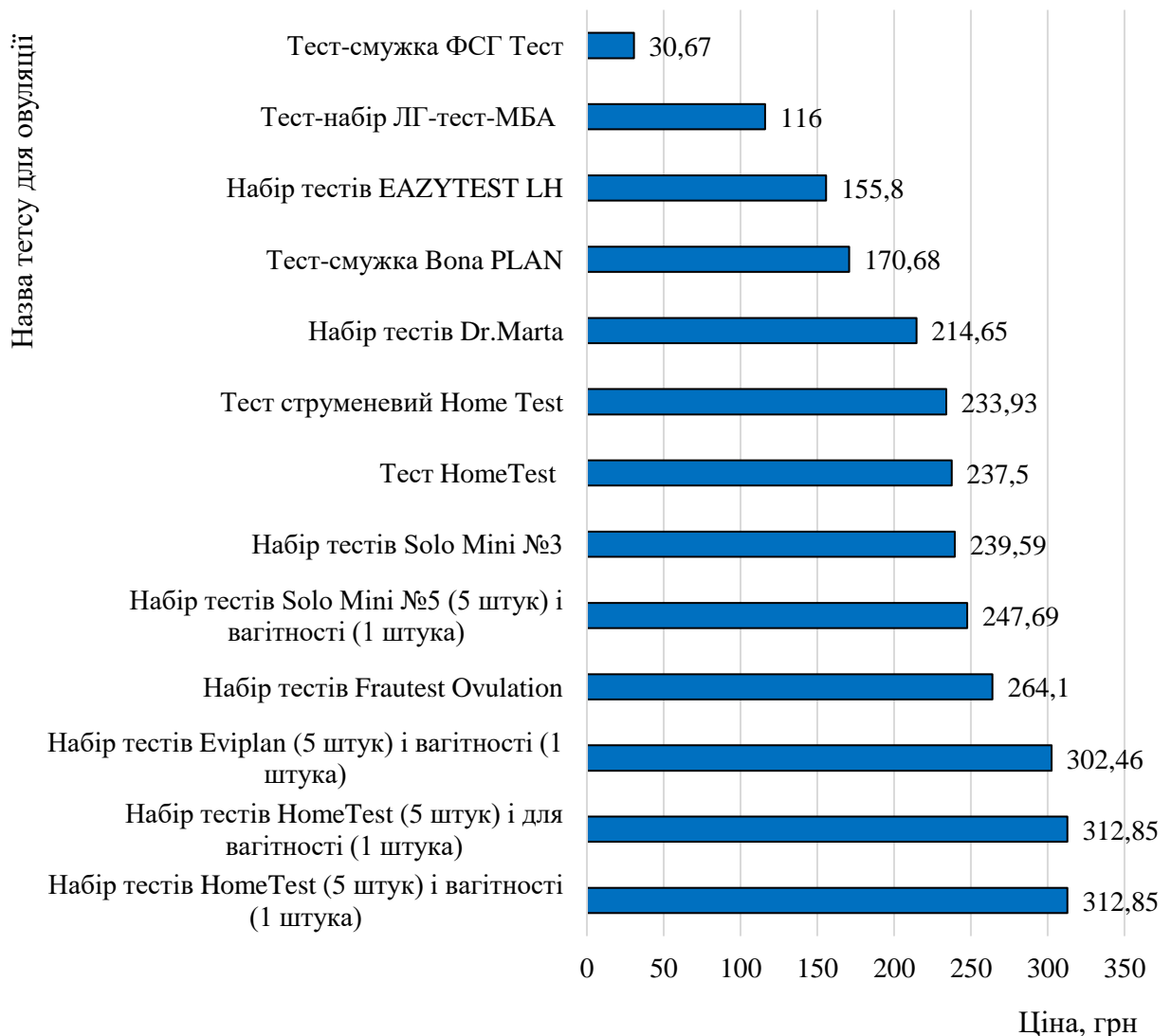

Рис. 3.7 Економічна доступність діагностичних тестів для визначення овуляції

Аналіз економічної доступності діагностичних тестів для визначення вагітності виявив, що найдорожчим виявився тест струменевий Enjee для визначення вагітності ручка, його вартість склала 162,5 грн за 1 штуку. На другому місці за вартістю виявився тест струменевий HomeTest для визначення вагітності – 147,48 грн, а на третьому місці тест струменевий Duet для визначення вагітності – 144,38 грн.

Висновки до третього розділу

1. За результатами маркетингового аналізу діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності на фармацевтичному ринку України виявлено 12 тестів, представлених такими країнами як Україна – 9 тестів (75,0% від загальної кількості), Німеччина – 2 тести (16,6%) та Китайська Народна Республіка – 1 тест (8,4%). Результати аналізу тестів для визначення овуляції за видами виявив, що більше виробляється тестів у вигляді смужок (тест-смужка) – 10 (83,3% від загальної кількості), а струменеві тести представлені тільки 2 тестами (16,8%), які виробляються вітчизняною фірмою-виробником ТОВ «Долфі Україна».

2. Встановлено, що станом на 14.12.2023 на ринку України були присутні 73 діагностичних тести для визначення вагітності. Більша частина (61,6%, 45 тестів) від загальної кількості тестів на вагітність на ринку України є вітчизняного виробника. П'яту частину (15,1%, 11 тестів) ринку займають діагностичні тести німецьких фірм-виробників. Найменшу кількість тестів (2,8%, 2 тести) постачають із США. Найбільший асортимент тестів для визначення вагітності представлено фірмою ТОВ «Долфі Україна» – 13 тестів (28,8% від загальної кількості тестів вітчизняного виробника).

3. Проведений аналіз фізичної доступності діагностичних тестів встановив, що більше всього в аптеках є в наявності наборів тестів Eviplan для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука) – 1049 аптечних закладів, а для визначення вагітності тест-смужок Evitest One – 1153 аптеки.

4. Аналіз економічної доступності діагностичних тестів показав, що найдорожчим є набір тестів Eviplan для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука) – 312,85 грн, а найдорожчим тестом на вагітність виявився тест струменевий Enjee для визначення вагітності ручка, його вартість склала 162,5 грн за 1 штуку.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. На підставі аналізу літературних джерел доведено, що репродуктивне здоров'я жінки є важливим фактором для забезпечення загального здоров'я нації. Доступність адекватної та професійної медичної та фармацевтичної допомоги, освіти у сфері репродукції може позитивно впливати на фізичне та психоемоційне здоров'я жінок, а також зменшує ризик виникнення різних захворювань у майбутньому.

2. Держава та різноманітні всесвітні організації приймають активну участь у розробці та впровадженні соціальних програм та проєктів, які допомагають жінкам отримати доступ до якісної медичної допомоги, підвищити обізнаність щодо репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також сприяють покращенню загального стану репродуктивного здоров'я жінок в Україні.

3. Аналіз видів та особливостей діагностичних тестів для визначення овуляції та вагітності показав, що на ринку присутні різноманітні види таких тестів, а саме тест-смужки, струменеві тести, тест-касета, тест-піпетка та навіть електронні тести, які дають можливість побачити приблизний термін вагітності.

4. Результати маркетингового аналізу діагностичних тестів показали, що на ринку присутня найбільша кількість саме тест-смужок для визначення вагітності (73,9% від загальної кількості) та струменевих тестів для визначення овуляції (83,3% від загальної кількості). Найбільше на ринку України присутні вітчизняні фірми-виробники.

5. Аналіз фізичної доступності діагностичних тестів виявив, що найчастіше на ринку присутній набір тестів Eviplan для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука) – 1049 аптечних закладів, а для визначення вагітності тест-смужка бренду Evitest One – 1153 аптеки. Найдорожчим тестом на овуляцію став набір тестів бренду Eviplan (5 штук) і для визначення вагітності (1 штука) – 312,85 грн, а найдорожчим тестом на вагітність виявився тест струменевий бренду Enjee для визначення вагітності ручка, його вартість склала 162,5 грн за 1 штуку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Reproductive health. World Health Organization. World Health Organization. URL: <https://www.who.int/southeastasia/health-topics/reproductive-health> (дата звернення: 28.12.2023).
2. Центр громадського здоров'я України. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://www.phc.org.ua/news/scho-var-to-znati-pro-reproduktivne-zdorovya> (дата звернення: 15.01.2024).
3. Крижановська О. І. Жіноча сексуальна дисфункція – мультидисциплінарна проблема розладів репродуктивного здоров'я жінок фертильного віку. Огляд літератури. *Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery*. 2023. № 4. С. 32–38. <https://doi.org/10.30978/cees-2023-4-32>.
4. Addressing male sexual and reproductive health in the wake of COVID-19 outbreak / A. Sansone et al. *Journal of Endocrinological Investigation*. 2020. <https://doi.org/10.1007/s40618-020-01350-1> (дата звернення: 15.01.2024).
5. Sexual and reproductive health and rights in humanitarian settings: a matter of life and death / R. M. A. Tazinya et al. *Reproductive Health*. 2023. Vol. 20, no. 1. <https://doi.org/10.1186/s12978-023-01594-z> (дата звернення: 21.01.2024).
6. Teal S., Edelman A. Contraception Selection, Effectiveness, and Adverse Effects. *JAMA*. 2021. Vol. 326, no. 24. P. 2507. <https://doi.org/10.1001/jama.2021.21392> (дата звернення: 15.01.2024).
7. The prevalence of depression symptoms among infertile women: a systematic review and meta-analysis / Z. Kiani et al. *Fertility Research and Practice*. 2021. Vol. 7, no. 1. <https://doi.org/10.1186/s40738-021-00098-3> (дата звернення: 15.01.2024).
8. The relationship between social support and mental health problems during pregnancy: a systematic review and meta-analysis / A. Bedaso et al. *Reproductive Health*. 2021. Vol. 18, no. 1. <https://doi.org/10.1186/s12978-021-01209-5> (дата звернення: 15.01.2024).

9. Women's sexual and reproductive health. Better Health Channel. URL: <https://www.betterhealth.vic.gov.au/campaigns/womens-sexual-and-reproductive-health> (дата звернення: 15.01.2024).
10. Women's Reproductive Health. Centers for Disease Control and Prevention. URL: <https://www.cdc.gov/reproductivehealth/womensrh/index.htm> (дата звернення: 15.01.2024).
11. Ковтун А. Ю. Сім'я на етапі планування, вагітності та народження дитини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2023. № 3. С. 47–50. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2023.3.8> (дата звернення: 15.01.2024).
12. Rasmussen S. A., Jamieson D. J. Caring for Women Who Are Planning a Pregnancy, Pregnant, or Postpartum During the COVID-19 Pandemic. *JAMA*. 2020. Vol. 324, no. 2. P. 190. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.8883> (дата звернення: 15.01.2024).
13. Худоба О. В. Державна політика охорони репродуктивного здоров'я в Україні в умовах воєнного часу: соціально-економічні аспекти. *Вчені записки ТНМУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Т. 34, № 4. С. 57–64. <https://doi.org/10.32782/tnu-2663-6468/2023.4/11> (дата звернення: 15.01.2024).
14. Стан репродуктивного здоров'я жінок України / Р. О. Моїсеєнко та ін. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 1. P. 51–59. <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.1/09> (дата звернення: 15.01.2024).
15. Україно-Швейцарська програма «Здоров'я матері та дитини». *dobro.ua - допомога Україні*. URL: https://dobro.ua/company/ukrayino_shveitsarska_programa_zdorovia_materi_ta_ditini/ (дата звернення: 15.01.2024)
16. UNFPA Україна. URL: <https://ukraine.unfpa.org/uk/про-нас> (дата звернення: 15.01.2024).
17. United Nations Population Fund. URL: <https://www.unfpa.org> (дата звернення: 15.01.2024).

18. Комплексна програма «Здоров'я нації» на 2022-2024 роки. Арбузинська селищна рада. URL: <https://arbtg.gov.ua/news/1639745348/> (дата звернення: 15.01.2024).
19. Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я в Україні від 29.11.2023 р. № 1030/102 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2162-13#Text> (дата звернення: 15.01.2024).
20. Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї». URL: <http://www.womanhealth.org.ua> (дата звернення: 15.01.2024).
21. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї: наказ МОЗ України від 21.01.2014 р. № 59. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2014_59_укрmd.pdf (дата звернення: 15.01.2024).
22. Shcherbinska O. S., Slabkyi H. O. Providing medical care by family doctors in family planning services and prevention of unwanted pregnancies. *Reproductive Endocrinology*. 2020. no. 55. P. 62–66. <https://doi.org/10.18370/2309-4117.2020.55.62-66> (дата звернення: 15.01.2024).
23. Is pregnancy planning associated with background characteristics and pregnancy-planning behavior? / J. Stern et al. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica*. 2015. Vol. 95, no. 2. P. 182–189. <https://doi.org/10.1111/aogs.12816> (дата звернення: 15.01.2024).
24. Population attitudes toward contraceptive methods over time on a social media platform / A. A. Merz et al. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*. 2020. <https://doi.org/10.1016/j.ajog.2020.11.042> (дата звернення: 15.01.2024).
25. Patient-provider communication before and after implementation of the contraceptive decision support tool My Birth Control / K. Holt et al. *Patient Education and Counseling*. 2020. Vol. 103, no. 2. P. 315–320. <https://doi.org/10.1016/j.pes.2019.09.003> (дата звернення: 15.01.2024).
26. Psychological impact on women health workers involved in COVID-19 outbreak in Wuhan: a cross-sectional study / G. Li et al. *Journal of Neurology, Neurosurgery &*

- Psychiatry*. 2020. Vol. 91, no. 8. P. 895–897. URL: <https://doi.org/10.1136/jnnp-2020-323134> (дата звернення: 15.01.2024).
27. Thibaut F., van Wijngaarden-Cremers P. J. M. Women's Mental Health in the Time of Covid-19 Pandemic. *Frontiers in Global Women's Health*. 2020. Vol. 1. <https://doi.org/10.3389/fgwh.2020.588372> (дата звернення: 15.01.2024).
28. Increased Likelihood of Pregnancy Using an App-Connected Ovulation Test System: A Randomized Controlled Trial / S. Johnson et al. *Journal of Women's Health*. 2020. Vol. 29, no. 1. P. 84–90. <https://doi.org/10.1089/jwh.2019.7850> (дата звернення: 15.01.2024).
29. Verywell family. How to Use Ovulation Test Strips to Detect Fertility/ URL: <https://www.verywellfamily.com/all-about-ovulation-predictor-kits-1960227> (дата звернення: 15.01.2024).
30. MedlinePlus. Trusted Health Information for You. Estrogen Levels Test. URL: <https://medlineplus.gov/lab-tests/estrogen-levels-test/> (дата звернення: 15.01.2024).
31. Clearblue. Fertility Monitor with Touch Screen. URL: <https://www.clearblue.com/ovulation-tests/fertility-monitor-with-touch-screen> (дата звернення: 15.01.2024).
32. Елевіт. Календар овуляції – розрахувати овуляцію онлайн. URL: <https://www.elevit.com.ua/uk/ovulation-calendar/> (дата звернення: 15.01.2024).
33. Jensen A., Wrede J. Fertility Awareness-Based Methods for Family Planning. *Journal of Christian Nursing*. 2020. Vol. 37, no. 4. P. 212–220. <https://doi.org/10.1097/cnj.0000000000000758> (дата звернення: 15.01.2024).
34. Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Нормальна вагітність»: наказ МОЗ України від 09.08.2022 р. № 1437. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_1437_kn-normalna-vagitnist.pdf (дата звернення: 15.01.2024).
35. Stanford Medicine. Children's Health. Signs of Pregnancy / The Pregnancy Test. URL: <https://www.stanfordchildrens.org/en/topic/default?id=signs-of-pregnancythe-pregnancy-test-85-P01236> (дата звернення: 15.01.2024).

36. Howard L. M., Khalifeh H. Perinatal mental health: a review of progress and challenges. *World Psychiatry*. 2020. Vol. 19, no. 3. P. 313–327. <https://doi.org/10.1002/wps.20769> (дата звернення: 15.01.2024).
37. Cleveland Clinic. Pregnancy Tests URL: <https://my.clevelandclinic.org/health/diagnostics/9703-pregnancy-tests> (дата звернення: 15.01.2024).
38. Clearblue. Pregnancy Test with Weeks Indicator. URL: <https://ca-en.clearblue.com/pregnancy-tests/digital-with-weeks-indicator> (дата звернення: 15.01.2024).
39. Онлайн-сервіс tabletki.ua. URL: <https://tabletki.ua> (дата звернення: 15.01.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Перелік та вартість діагностичних тестів для визначення овуляції (станом на 14.12.2023)

№	Назва	Вид тесту	К-ть в упаковці	Чутливість тесту	Бренд	Виробник	Країна походження бренду	Середня ціна, грн	Мін ціна, грн	Мак ціна, грн	К-ть аптек
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Набір тестів Eviplan для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука)	тест-смужка	5 - овуляція 1 - вагітність	25 мМО/мл - овуляція 20 мМО/мл - вагітність	Eviplan	Sanavita Pharmaceuticals GmbH	Німеччина	302,46	187,78	417,14	1049
2	Набір тестів HomeTest для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука)	тест-смужка	5 - овуляція 1 - вагітність	25 мМО/мл - овуляція 20 мМО/мл - вагітність	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	312,85	250,54	375,15	423
3	Тест струменевий Home Test для діагностики періоду овуляції	тест струменевий	2	15 мМО/мл	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	233,93	181,90	285,96	492
4	Набір тестів Solo Mini №5 для визначення овуляції (5 штук) і вагітності (1 штука)	тест-смужка	5 - овуляція 1 - вагітність	–	Solo	Фармаско, ТОВ	Україна	247,69	194,37	301,00	867
5	Набір тестів Dr.Marta для визначення овуляції	тест-смужка	3	25 мМО/мл	Dr.Marta	Кор Технолоджи Ко., Лтд.	Китайська Народна Республіка	214,65	174,30	255,00	75
6	Набір тестів EAZYTEST LH для визначення овуляції	тест-смужка	5	–	Eezytest	Бест Фарма, ПП	Україна	155,80	155,80	155,80	1
7	Тест HomeTest для визначення овуляції швидкий ультрачутливий	тест струменевий	2	25 мМО/мл	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	237,50	211,80	263,20	56
8	Тест-смужка Bona PLAN для визначення овуляції	тест-смужка	1	30 мМО/мл	Bona	Теспро, ТОВ	Україна	170,68	162,05	179,30	5

Продовження табл. А1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9	Тест-смужка для визначення фолікулостимулюючого гормону ФСГ Тест	тест-смужка	1	25 мМО/мл	ФСГ Тест	МедБіоАльянс, ТОВ	Україна	30,67	30,67	30,67	1
10	Набір тестів Frautest Ovulation для визначення овуляції	тест-смужка	5	30 мМО/мл	Frautest	Axiom GmbH	Німеччина	264,10	218,70	309,50	2
11	Набір тестів Solo Mini №3 для визначення овуляції	тест-смужка	3	–	Solo	Фармаско, ТОВ	Україна	239,59	239,59	239,59	1
12	Тест-набір ЛГ-тест-МБА для виявлення періоду овуляції	тест-смужка	1	30 мМО/мл	МБА	МедБіоАльянс, ТОВ	Україна	116,00	116,00	116,00	1

Додаток Б

Таблиця Б.1

Перелік та вартість діагностичних тестів для визначення вагітності (станом на 14.12.2023)

№	Назва	Вид тесту	К-ть в упак.	Чутливість тесту	Бренд	Виробник	Країна походження бренду	Середня ціна, грн	Min ціна, грн	Max ціна, грн	К-ть аптек
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Тест-смужка Evitest One для визначення вагітності	тест-смужка	1	20 mMO/мл	Evitest	Хелм Фармасьютікалс ГмбХ	Німеччина	51,51	28,02	75,00	1153
2	Тест-смужка Express Test для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Express Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	37,80	18,00	57,60	758
3	Тест-смужка HomeTest для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	57,75	40,50	75,00	874
4	Тест-смужка Evitest Plus для визначення вагітності	тест-смужка	2	20 mMO/мл	Evitest	Хелм Фармасьютікалс ГмбХ	Німеччина	98,10	66,20	130,00	1139
5	Тест-смужка Express Test Економ для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Express Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	32,14	17,12	47,15	463
6	Тест-смужка HomeTest для визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	102,13	72,25	132,00	900
7	Тест-смужка Baby test для визначення вагітності 4 мм	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Baby test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	48,00	48,00	48,00	172
8	Тест-смужка Ultra для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Ultra	Фармаско, ТОВ	Україна	68,73	40,45	97,00	1063
9	Тест струменевий Evitest Perfect для визначення вагітності	тест струменевий	1	20 mMO/мл	Evitest	Хелм Фармасьютікалс ГмбХ	Німеччина	136,47	85,43	187,50	1099
10	Тест-смужка Angelmed Експрес для визначення вагітності 10 мМЕ/мл жовта	тест-смужка	1	10 mMO/мл	АнгелМед	Долфі Україна, ТОВ	Україна	36,00	36,00	36,00	143

Продовження табл. Б1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11	Тест-смужка Baby test для визначення вагітності 3 мм	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Baby test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	30,00	30,00	30,00	169
12	Тест-смужка Angelmed для визначення вагітності 10 мМЕ/мл рожева	тест-смужка	1	10 mMO/мл	АнгелМед	Долфі Україна, ТОВ	Україна	43,00	43,00	43,00	147
13	Тест струменевий HomeTest для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Home Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	147,48	44,95	250,00	770
14	Тест-смужка Baby test для визначення вагітності 4 мм	тест-смужка	2	10 mMO/мл	Baby test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	85,00	85,00	85,00	172
15	Тест-смужка Secret для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Secret	Фармаско, ТОВ	Україна	48,22	36,50	59,94	177
16	Тест-смужка Teta для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Teta	Тетафарм, ТОВ	Україна	57,41	13,64	43,77	69
17	Тест-смужка Alpe in-vitro Maube для визначення вагітності підвищеної чутливості	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Alpe	Delta Medical Promotions AG	Швейцарія	84,45	30,70	138,20	129
18	Тест струменевий Duet для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Duet	Фармаско, ТОВ	Україна	144,38	103,75	185,00	991
19	Тест-смужка Secret для визначення вагітності	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Secret	Фармаско, ТОВ	Україна	64,33	48,72	79,93	1001
20	Тест-смужка Табула Віта для визначення вагітності (НІТ)	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Tabula Vita	Тетафарм, ТОВ	Україна	48,75	47,50	50,00	81
21	Тест-смужка Ультра Табула Віта для визначення вагітності (УНІТ)	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Tabula Vita	Тетафарм, ТОВ	Україна	82,91	80,75	85,06	95
22	Тест струменевий Baby test для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Baby test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	140,00	140,00	140,00	167
23	Тест-смужка iTest Plus для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	АйТест	Atlas Link Inc.	США	22,35	19,55	25,15	244
24	Тест струменевий Express Test для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Express Test	Долфі Україна, ТОВ	Україна	118,13	85,60	150,66	710

Продовження табл. Б1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
25	Тест-смужка San Farma Ultra для раннього визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	San Farma	Тетафарм, ТОВ	Україна	47,00	45,00	49,00	34
26	Тест-смужка Dr.Marta для визначення вагітності, ультрачутливий	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Dr.Marta	Кор Технолоджі Ко., ЛТД.	Китайська Народна Республіка	76,01	19,93	132,08	93
27	Тест-смужка Тета Ультра для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Teta	Тетафарм, ТОВ	Україна	59,52	45,04	74,00	73
28	Тест-смужка Angelmed для визначення вагітності 10 мМЕ/мл синя	тест-смужка	2	10 mMO/мл	АнгелМед	Долфі Україна, ТОВ	Україна	69,00	69,00	69,00	141
29	Тест-смужка Табула Віта для визначення вагітності (Н2Т)	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Tabula Vita	Тетафарм, ТОВ	Україна	75,00	70,00	80,00	88
30	Тест-смужка Вона для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Vona	Теспро, ТОВ	Україна	16,25	7,50	25,00	27
31	Тест-смужка San Farma Ultra для раннього визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	San Farma	Тетафарм, ТОВ	Україна	81,00	78,00	84,00	34
32	Тест-смужка Secret Plus для визначення вагітності підвищеної чутливості	тест-смужка	1	20 mMO/мл	Secret	Фармаско, ТОВ	Україна	42,52	34,84	50,20	104
33	Тест-смужка Тета для визначення вагітності	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Teta	Тетафарм, ТОВ	Україна	63,68	55,07	72,28	63
34	Тест струменевий Тета для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Teta	Тетафарм, ТОВ	Україна	98,98	84,75	113,21	70
35	Тест-смужка Family для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Family	Синтез, ТОВ	Україна	13,75	6,50	21,00	12
36	Тест-смужка Ultimate Ultra для визначення вагітності ультрачутлива	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Ultimate	Теспро, ТОВ	Україна	75,05	66,14	83,95	43
37	Тест-смужка Ultimate для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Ultimate	Теспро, ТОВ	Україна	49,50	41,86	57,13	63

Продовження табл. Б1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
38	Тест струменевий Alpe in-vitro Maybe для визначення вагітності на ранніх термінах	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Alpe	Delta Medical Promotions AG	Швейцарія	139,15	107,30	171,00	71
39	Тест-смужка Dr.Marta для визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	Dr.Marta	Кор Технолоджі Ко., Лтд.	Китайська Народна Республіка	70,85	56,20	85,50	76
40	Тест струменевий Ultimate для визначення вагітності ультрочутливий	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Ultimate	Теспро, ТОВ	Україна	123,87	104,77	142,97	53
41	Тест-смужка Dr.Marta для визначення вагітності, чутливий	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Dr.Marta	Кор Технолоджі Ко., Лтд.	Китайська Народна Республіка	32,33	20,00	44,65	10
42	Тест-касета Teta для визначення вагітності	тест-касета	1	10 mMO/мл	Teta	Тетафарм, ТОВ	Україна	95,56	81,75	109,37	71
43	Тест-смужка Babycheck-1 для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Babycheck	Veda.lab	Франція	33,33	21,50	45,15	22
44	Тест-смужка Clever Girl Luxe для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Clever Girl	Синтез, ТОВ	Україна	32,35	17,20	47,50	13
45	Тест струменевий Dr.Marta для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Dr.Marta	Кор Технолоджі Ко., Лтд.	Китайська Народна Республіка	86,45	23,75	149,15	76
46	Тест-смужка Alpe in-vitro Maybe для визначення вагітності підвищеної чутливості	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Alpe	Delta Medical Promotions AG	Швейцарія	51,70	41,50	61,90	34
47	Тест-смужка Ultimate для визначення вагітності	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Ultimate	Теспро, ТОВ	Україна	82,50	71,46	93,54	49
48	Тест-смужка EAZYTEST для визначення вагітності	тест-смужка	1	20 mMO/мл	Eazytest	Бест Фарма, ПП	Україна	31,78	27,00	36,55	8
49	Тест-смужка EAZYTEST ULTRA для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Eazytest	Бест Фарма, ПП	Україна	51,60	47,94	55,25	7

Продовження табл. Б1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
50	Тест-смужка ENJEE для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Enjee	Красота та Здоров'я, ТОВ	Україна	17,20	17,20	17,20	1
51	Тест-смужка Bona для визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	Bona	Теспро, ТОВ	Україна	20,00	20,00	20,00	1
52	Тест-смужка EAZYTEST для визначення вагітності	тест-смужка	2	20 mMO/мл	Eazytest	Бест Фарма, ПП	Україна	61,48	59,20	63,75	8
53	Тест-смужка Babycheck-1 для визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	Babycheck	Veda.lab	Франція	59,85	44,10	75,60	4
54	Тест-смужка Mamacheck для визначення вагітності	тест-смужка	1	20 mMO/мл	Mamacheck	Beromed GmbH Hospital Products	Німеччина	30,35	16,70	44,00	3
55	Тест-смужка Secret Plus для визначення вагітності підвищеної чутливості	тест-смужка	2	20 mMO/мл	Secret	Фармаско, ТОВ	Україна	67,50	67,50	67,50	1
56	Тест струменевий EAZYTEST для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Eazytest	Бест Фарма, ПП	Україна	106,14	95,87	116,40	7
57	Тест-смужка MamaTest для визначення вагітності	тест-смужка	2	10 mMO/мл	MamaTest	Beromed GmbH Hospital Products	Німеччина	63,88	60,35	67,40	4
58	Тест-смужка MamaTest для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	MamaTest	Beromed GmbH Hospital Products	Німеччина	40,43	37,35	43,50	3
59	Тест-смужка ББ тест для визначення вагітності	тест-смужка	1	10 mMO/мл	ББ тест	Laboratoires Innotech Internaciona	Франція	58,25	54,50	62,00	2
60	Тест-касета EAZYTEST для визначення вагітності	тест-касета	1	10 mMO/мл	Eazytest	Бест Фарма, ПП	Україна	72,45	59,90	85,00	5
61	Тест-смужка Innovita Gold для визначення вагітності	тест-смужка	1	25 mMO/мл	Innovita	Innovita biological technology co.ltd	Китайська Народна Республіка	50,00	50,00	50,00	1
62	Тест струменевий Enjee для визначення вагітності ручка	тест струменевий	1	25 mMO/мл	Enjee	Красота та Здоров'я, ТОВ	Україна	162,50	162,50	162,50	1
63	Тест струменевий MamaTest для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	MamaTest	Beromed GmbH Hospital Products	Німеччина	137,70	137,70	137,70	1

Продовження табл. Б1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
64	Тест-смужка Innovita Double Gold для визначення вагітності	тест-смужка	2	25 mMO/мл	Innovita	Innovita biological technology co.ltd	Китайська Народна Республіка	86,00	86,00	86,00	1
65	Тест струменевий Secret Comfort для визначення вагітності	тест струменевий	1	25 mMO/мл	Secret	Фармаско, ТОВ	Україна	50,35	50,35	50,35	1
66	Тест струменевий Innovita Platinum для визначення вагітності	тест струменевий	1	10 mMO/мл	Innovita	Innovita biological technology co.ltd	Китайська Народна Республіка	139,86	139,86	139,86	1
67	Тест-смужка Innovita Ultra Platinum для визначення вагітності підвищеної чутливості	тест-смужка	1	10 mMO/мл	Innovita	Innovita biological technology co.ltd	Китайська Народна Республіка	55,88	55,88	55,88	1
68	Тест-смужка Frautest Express смужка для визначення вагітності	тест-смужка	1	15 mMO/мл	Frautest	Axiom GmbH	Німеччина	37,62	30,94	44,30	2
69	Тест-касета Frautest Comfort з ковпачком для визначення вагітності	тест-касета	1	15 mMO/мл	Frautest	Axiom GmbH	Німеччина	140,35	124,70	156,00	2
70	Тест-піпетка Frautest Expert для визначення вагітності	тест-піпетка	1	15 mMO/мл	Frautest	Axiom GmbH	Німеччина	106,79	92,57	121,00	4
71	Тест-смужка iTest Plus для визначення вагітності	тест-смужка	2	25 mMO/мл	АйТест	Atlas Link Inc.	США	31,36	31,36	31,36	1
72	Тест струменевий My Test для визначення вагітності високочутливий	тест струменевий	1	10 mMO/мл	My Test	Кор Технолоджи Ко., Лтд.	Китайська Народна Республіка	95,00	95,00	95,00	1
73	Тест-смужка Frautest Double control для визначення вагітності	тест-смужка	2	15 mMO/мл	Frautest	Axiom GmbH	Німеччина	–	–	–	–

SUMMARY

Paprotska Tetiana

MARKETING RESEARCH OF A RANGE OF DIAGNOSTIC TESTS FOR OVULATION AND PREGNANCY

Department of Organization and Economics of Pharmacy

Scientific supervisor: Sakhandia Ivanna

Keywords: marketing analysis, market of medical products, ovulation, pregnancy, diagnostic tests.

Introduction. The World Health Organization (WHO) is actively involved in research and projects around the world aimed at increasing the awareness of women of reproductive age about their women's health. WHO offers the following definition for reproductive health – a state of complete physical, mental and social well-being, and not merely the absence of disease or infirmity, in all matters relating to the reproductive system, its processes and functions. An important component in planning a woman's future pregnancy, or to control her reproductive health, is the use of diagnostic tests to determine ovulation and pregnancy.

Materials and methods. Materials such as the tabletki.com aggregator site and international information resources on women's reproductive health were used. The work uses methods such as content analysis, system review and generalization of results.

Results. At the first stage of the study, an assortment of diagnostic tests for determining ovulation was analyzed. It was established that only 3 countries are present on the market: Ukraine – 9 tests (75,0% of the total), Germany – 2 tests (16,6%) and the People's Republic of China – 1 test (8,4%). In total, there are 8 companies on the market, namely Ukrainian manufacturers - 5 companies (62,5% of the total), Germany – 2 companies (25,0%) and the People's Republic of China – 1 company (12,5%). The largest number of tests of the domestic manufacturer was at the company "Dolfi Ukraine" LLC - 3 tests (25,0% of the total),

at "MedBioAlliance" LLC and "Pharmasco" LLC 2 diagnostic tests each, and at "Best Pharma" LLC, "Tespro" LLC are presented only for 1 diagnostic test for ovulation.

Analysis of tests by their types to determine ovulation revealed that more tests are produced in the form of strips (test strip) – 10 (83,3% of the total number), and jet tests are represented by only 2 tests (16,8%) that are produced domestic manufacturing company "Dolfi Ukraine" LLC.

The next stage of the research was the analysis of the range of diagnostic tests for determining pregnancy on the market of Ukraine. The results of the analysis revealed that more than half (61,6%, 45 tests) of the total number of pregnancy tests are domestically produced. The fifth part (15,1%, 11 tests) of the market is occupied by diagnostic tests of German manufacturers. The smallest number of tests (2,8%, 2 tests) is supplied from the United States of America. It was established that almost half of the manufacturing firms are domestic (43,8%, 7 firms out of the total number). The second place is occupied by Germany (18,8%, 3 companies), and the third place is shared by the People's Republic of China and France – 12,5%, 2 manufacturing companies, respectively.

The analysis of tests for determining pregnancy by its types revealed that more tests are produced in the form of strips (test-strip) – 54 (73,9% of the total number), and inkjet tests are represented by 15 tests (20,5%). There are also such variants of tests as a test pipette and a test cassette on the market. The test pipette is produced by only one manufacturer – Axiom GmbH (Germany). All diagnostic tests for determining pregnancy have their sensitivity from 10 mIU/ml to 25 mIU/ml. The domestic market has the largest number of tests with a sensitivity of 10 mIU/ml – 44 tests (60,3% of the total number), and the second place in terms of the number of tests is with a sensitivity of 25 mIU/ml – 17 tests (23,3%).

Conclusions. It has been established that the Ukrainian market offers a wide and diverse range of diagnostic tests for determining ovulation and pregnancy. This allows women to choose the most optimal diagnostic test option for them, which will provide them with a reliable result of determining pregnancy or the onset of ovulation.